

søge at komme tilbage til Sagens mere almindelige Betragtninger. Jeg deler aldeles den Mening af Udvalget, at saadanne Arbejder, som de, der her tilsigtes foretagne, maae underkastes en saa altsidig Drøftelse som muligt, og at det er af største Vigtighed nøie at afveie Befølningerne ved de tekniske Arbejders Udførelse ligeoverfor det Lary, som Beboerne af de vedrørende Provindser kunne fordrø jagttaget. Men jeg kan ikke forstaae, hvorledes det ærede Udvalg mener, at Planen skulde kunne blive altsidig drøftet derved, at den forelægges Ingenieurcorpset; jeg seer ikke, at der er nogen ny Side af Sagen, fra hvilken dette Corps skulde kunne undersøge den. Jeg troer nemlig ikke, at den har nogen væsentlig militair Side, og selv om saa var, saa vil jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Planens Natur har været bekendt for 2 af vore dygtigste Generallstabsofficerer, som sikkert vilde have udtalt sig derimod i sin Tid, dersom noget Væsentligt havde været at bemærke. Jeg kan heller ikke antage, at den fra den tekniske Side tilsigtes drøftet, thi derved opnaaes jo ikke nogen ny Side undersøgt, da den er tilstrækkelig drøftet i Forveien. Jeg kan altsaa ikke Andet end ansee det utilraadeligt at henvise Sagen til nogen ny Undersøgelse igennem Ingenieurcorpset. Det er overhovedet ikke hensigtsmæssigt, at det militaire Ingenieurcorps bedømmer saadanne Arbejder, som henhøre til en Specialitet, som ikke kan ansees for Ingenieurcorpsets, thi det vedrører specielt Vandbygningsarbejder, og Vandbygningskunsten benyttes af de militaire Ingenieurer kun i specielt Diemed, som Hjælpevidenskab for deres Hoveddiemed; det er ikke den særegne Green af de tekniske Fag, hvorpaa det behøver at lægge videre Vægt. Dertil kommer, at det forekommer mig, at man i det Hele taget uvilker det Ansvar for saadanne Arbejders Udførelse, som altid maa paaligge den Minister, hvorunder de henhøre. Det er en gammel Feil, hvori vore Forhold i denne Retning hyppig har gjort sig skyldig i, at man hvergang Noget skulde udføres, har indhentet Erklæringer fra den ene og den anden Side og derved fra en stor Mængde, som slet ikke have Indsigt i Sagen. Paa en saadan Maade kan man jo virkelig

ikke opnaae, at Ministeriet kan staae til Ansvar for Arbejders Udførelse. Naar Ministeren har henvendt sig til sine tekniske kyndige Embedsmænd, til hvem han har Tillid, saa troer jeg ikke, at Thinget skal træde imellem Ministeren og hans Ansvarlighed. Denne Betragtning af Ministerens Ansvar har tidligere ved andre Leiligheder været udtalt, og jeg erkender den for rigtig. Man vil ikke opnaae noget Væsentligt ved Udvalgets Forslag, thi enten tiltræder Ingenieurcorpset Planen og da har jo dette Skridt været overskudigt og tidsspildende, eller Ingenieurcorpset misbilliger Planen og saa bringes Ministeren i den vanskelige Stilling at skulle vælge mellem dem, han har Tillid til og dem, Folkethinget har henvist ham til. — Jeg kan iøvrigt ikke ret forstaae, hvorfor det ærede Udvalg vil bevilge 1000 Rbd. til Undersøgelse og forberedende Arbejder. Saa vidt jeg forstod er det allerede af den ærede Indenrigsminister oplyst, at til Undersøgelse behøves Intet, da alle Undersøgelser ere foretagne, og til forberedende Arbejder vil disse 1000 Rbd. dog ikke være tilstrækkelige. Desuden forekommer det mig, at der er i den Henseende nogen Modsigelse mellem det ærede Udvalgs Bemærkninger, idet det paa den ene Side vil have Arbejdet henvist til Ingenieurcorpset, der saaledes maa antages at skulle have en væsentlig Indflydelse paa, om det bliver udført eller ikke, og paa den anden Side dog har troet at burde tilraade en Bevilling af 1000 Rbd. til Forberedelsen af Arbejdet; men det forekommer mig ikke, at man kan forberede de Arbejder, som muligen slet ikke blive at foretage. — Det ærede Udvalg har fremdeles ønsket at have et fuldstændigt Overflag over Arbejdet i dets Heelhed; det er jo med Hensyn hertil allerede udhævet saavel af Indenrigsministeren, som af en foregaaende Taler, at dette Arbejde er i og for sig et Hele. Forholdet ved Naen er nemlig følgende. Den kan med Hensyn til Seilbarheden deles i 3 Affnit, den øvre, den mellemste og den nedre; af disse 3 er den nedre ved Udløbet god og hensigtsmæssig for Seilbads, den øvre Deel er, som naturligt ved alle saadanne Floder, mindre god men altid pafsabel, derimod er Mellemstrækningen meget slet og vanskelig at pafsere. Det